

147

การโอนสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้น

พิเชษฐ์ เชาว์กิจคำ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-609-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16862387

THE TRANSFERABILITY OF PRE-EMPTIVE RIGHTS
OF SHAREHOLDERS

PICHET CHAOKIJKHA

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws
Graduate School
Chulalongkorn University

1995

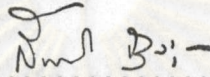
ISBN 974-631-609-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์
โดย
ภาควิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

การโอนสิทธิในการจองชื่อทุนเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้น
นายพิเชษฐ์ เชื้อวกิจคำ
นิติศาสตร์
รองศาสตราจารย์ สำเรียง เมฆเกรียงไกร
อาจารย์ สุธัชชัย จิตรวณิช

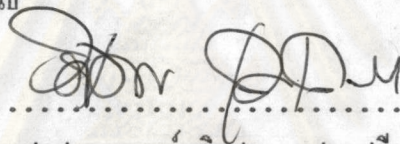

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

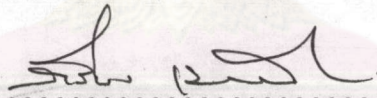

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ กงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ พิเศษ เสตเสถียร)

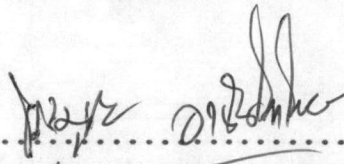
..... กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ สำเรียง เมฆเกรียงไกร)

..... กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ สุธัชชัย จิตรวณิช)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. สมจิตต์ เชอร์ชินชี)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ชีรมนัญ อานันท์ไทย)

พิเศษรู้ เขาวักจ๋า : การโอนสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้น

(THE TRANSFERABILITY OF PRE-EMPTIVE RIGHTS OF SHAREHOLDERS)

อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ. สำเรียง เมฆเกรียงไกร, อ. สุทธิชัย จิตรวาณิช, 123 หน้า.

ISBN 974-631-609-5

สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้น เป็นสิทธิที่บริษัทให้แก่ผู้ถือหุ้นให้สามารถซื้อหุ้นในราคาและระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งโดยทั่วไปจะกำหนดให้มีราคาของซื้อหุ้นที่ต่ำกว่าราคาหุ้นตามท้องตลาด จึงทำให้สิทธิดังกล่าวเป็นสิทธิที่มีราคา เมื่อผู้ถือหุ้นไม่สามารถใช้สิทธิดังกล่าวก็ควรได้รับประโยชน์จากการโอนขายสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนไปให้กับบุคคลภายนอก แต่ในประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายกำหนดรองรับสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน รวมถึงวิธีการโอนสิทธิดังกล่าว

จากการศึกษาในวิทยานิพนธ์นี้ พบว่าสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้น ซึ่งได้ดำเนินการระหว่างบริษัทและผู้ถือหุ้นจนถึงขั้นก่อให้เกิดสัญญาผลให้เกิดสิทธิเรียกร้อง จึงสามารถนำวิธีการโอนสิทธิเรียกร้องมาใช้กับการโอนสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนได้โดยการโอนสิทธิดังกล่าวไม่ขัดต่อกฎหมายบริษัท และสามารถดำเนินการให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นเป็นหลักทรัพยชนิดหนึ่งเรียกว่า ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น ซึ่งสามารถใช้วิธีการของหลักทรัพยในการโอนสิทธิดังกล่าว

ศูนย์วิทยพัชรากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา นิตคำลัตร์
สาขาวิชา นิตคำลัตร์
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิตต นอ เข็มทว
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา สตีฟ นอ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม A.I.

#C570567 : MAJOR LAW

KEY WORD: PREEMPTIVE / PRE-EMPTIVE / PRE-EMPTIVE RIGHTS

PICHET CHAOKIJKHA : THE TRANFERABILITY OF PRE-EMPTIVE RIGHTS OF SHAREHOLDERS. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF. SAMRIENG MEKKRIENGKRAI, ARCHAN SUTHICHAI CHITVANICH. 123 pp. ISBN 974-631-609-5

A pre-emptive right is a right conferring to existing shareholders to subscribe for shares under the specific price and time. Generally the subscribing price for the said shares is lower than their marketable price, with this reason the said right becomes the priceable right. Whenever the existing shareholders don't desire to employ their said right, they should gain the benefit from sale and transfer of their pre-emptive rights to other persons, but there is no existing laws to support the said right and transfer.

The research in this thesis verifies that the pre-emptive right of the existing shareholders have been proceeded with between the company and them until entering into the agreement which causes the assignment. This assignment can apply with the transfer of right to subscribe for shares in case of capital increase which the said transfer does not violate the company law. By this mean, the right can be converted into one kind of security called "a warrant on shares" which its method is usable for the said transfer.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....นิติศาสตร์

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์

ปีการศึกษา..... 2537

ลายมือชื่อนิติ..... ๖๖๖ ๖๖๖๖

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
บทที่	
1. บทนำ.....	1
2. สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้น : บททั่วไป.....	6
ความหมายและลักษณะของสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้น.....	7
ทฤษฎีการลดสัดส่วนในสิทธิของผู้ถือหุ้น (Dilution).....	10
หน้าที่ตามหลักความซื่อสัตย์สุจริตของกรรมการ.....	14
การกำหนดให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้นในประเทศไทย.....	18
แนวคิดในปัจจุบันของบริษัทที่ให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้น.....	20
3. ลักษณะทั่วไปและลักษณะแห่งสิทธิของสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้น.....	22
กระบวนการเพิ่มทุนของบริษัทในการให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน	
แก่ผู้ถือหุ้น : ผลทางกฎหมาย	25
กระบวนการตั้งแต่บริษัทส่งจดหมายแจ้งสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน	
พร้อมใบจองหุ้นไปยังผู้ถือหุ้นจนถึงผู้ถือหุ้นตอบรับการแจ้งสิทธิ	28

1. บริษัทส่งจดหมายแจ้งสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนพร้อมใบ จองหุ้นไปยังผู้ถือหุ้นจนถึงผู้ถือหุ้นตอบรับการแจ้งสิทธิ :	
พิจารณาจากการกระทำแต่ละฝ่ายของบริษัทและผู้ถือหุ้น.....	28
1.1. พิจารณาในเรื่องนิติกรรมฝ่ายเดียว.....	29
1.1.1. พิจารณาในเรื่องค่าเสนอ.....	30
1.1.2. พิจารณาในเรื่องค่าสนอง.....	33
1.2. พิจารณาในเรื่องคำเชิญชวน.....	34
1.3. สรุป กระบวนการตั้งแต่บริษัทส่งจดหมายแจ้ง สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนพร้อมใบจองหุ้น ไปยังผู้ถือหุ้น จนถึงผู้ถือหุ้นตอบรับการแจ้งสิทธิ : พิจารณาจากการกระทำแต่ละฝ่ายของบริษัทและ ผู้ถือหุ้น.....	35
2. กระบวนการตั้งแต่บริษัทส่งจดหมายแจ้งสิทธิในการจองซื้อ หุ้นเพิ่มทุนพร้อมใบจองหุ้นไปยังผู้ถือหุ้น จนถึงผู้ถือหุ้นตอบรับ การแจ้งสิทธิ : พิจารณาจากการกระทำของทั้งสองฝ่าย...	36
3. สรุป กระบวนการที่บริษัทส่งจดหมายแจ้งสิทธิในการจองซื้อ หุ้นเพิ่มทุนพร้อมใบจองหุ้นไปยังผู้ถือหุ้นจนถึงผู้ถือหุ้นตอบรับการ แจ้งสิทธิ.....	38
ลักษณะของสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน เมื่อพิจารณาในเรื่องสิทธิ เรียกร้อง.....	38
1. สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนในลักษณะที่เป็นค่าเสนอซึ่งเป็น นิติกรรมฝ่ายเดียวจะมีลักษณะเป็นสิทธิ เรียกร้องหรือไม่...	40
2. สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนในลักษณะที่เป็นสัญญาจะมี ลักษณะเป็นสิทธิ เรียกร้องหรือไม่.....	43
3. สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นเป็นสิทธิ เรียกร้องซึ่ง สามารถโอนกันได้หรือไม่.....	44
บทสรุป.....	49

5. ปัญหาการโอนสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นในประเทศไทย.....	76
ข้อวินิจฉัยเกี่ยวกับเรื่องสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้น	76
กรณีศึกษาในการโอนสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนและการนำสิทธิดังกล่าวเข้ามาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์.....	81
พิจารณาปัญหาการโอนสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนกับข้อกำหนดในกฎหมายว่าด้วยบริษัท.....	87
1. พิจารณาจากข้อกำหนดใน ป.พ.พ. เรื่องบริษัท.....	87
2. พิจารณาจากข้อกำหนดใน พ.ร.บ. บริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535.....	91
วิธีการในการโอนสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้น.....	95
1. พิจารณาจากสัญญาซื้อขายสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้น.....	95
2. พิจารณาการโอนในลักษณะของการโอนสิทธิเรียกร้อง....	97
3. พิจารณาจากการโอนในเรื่องหลักทรัพย์.....	101
3.1. พิจารณาว่าจะสามารถเป็นหลักทรัพย์ชนิดใด.	102
3.2. พิจารณาในเรื่องการเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชน.....	107
3.3. พิจารณาในเรื่องวิธีการโอนหลักทรัพย์	109
4. พิจารณาการโอนสิทธิในการซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นในวิธีต่างๆ.....	110
6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	112
รายการอ้างอิง.....	118
ประวัติผู้เขียน.....	123

4. สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นในต่างประเทศ.....	50
การกำหนดสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นในประเทศอังกฤษ.....	50
1. ข้อกำหนดในกฎหมายบริษัทของอังกฤษ.....	51
2. ข้อกำหนดในตลาดหลักทรัพย์เกี่ยวกับสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นเดิม.....	53
3. กระบวนการในการโอนสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้น.....	56
การกำหนดสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นในประเทศสิงคโปร์.....	58
1. ข้อกำหนดในกฎหมายบริษัทของสิงคโปร์.....	58
2. ข้อกำหนดในตลาดหลักทรัพย์เกี่ยวกับสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นเดิม.....	58
3. กระบวนการในการโอนสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้น.....	60
การกำหนดสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นในประเทศฮ่องกง.....	61
1. ข้อกำหนดในกฎหมายบริษัทของฮ่องกง.....	61
2. ข้อกำหนดในตลาดหลักทรัพย์เกี่ยวกับสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นเดิม.....	62
3. กระบวนการในการโอนสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้น.....	65
การกำหนดสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นในประเทศญี่ปุ่น.....	67
1. ข้อกำหนดในกฎหมายบริษัทและกฎหมายหลักทรัพย์ของญี่ปุ่น.....	67
2. กระบวนการในการโอนสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้น.....	68
การกำหนดสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นในประเทศอเมริกา.....	69
1. ข้อกำหนดในกฎหมายบริษัทของอเมริกา.....	69
2. ข้อกำหนดในกฎหมายหลักทรัพย์ของอเมริกา.....	72
3. กระบวนการในการโอนสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้น.....	73
บทสรุป.....	74

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีด้วยความช่วยเหลือของรองศาสตราจารย์ พิเศษ เสตเสถียร อ.ดร.สมจิตต์ เซอร์ชันซี อ.ดร.ธรรมนุญ อานันโทไทย ที่ได้สละเวลาอันมีค่าของท่านในการเป็นกรรมการสอบและให้คำแนะนำในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ สำเรียง เมฆเกรียงไกร และอาจารย์ สุกฤษีชัย จิตรวานิช ที่รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้ช่วยชี้แนะและให้ข้อคิดเห็นต่างๆ ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานทุกคนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่ได้ให้คำแนะนำและกำลังใจเสมอมา ขอขอบคุณตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ให้ข้อมูลและความรู้ทางด้านหลักทรัพย์ อีกทั้งอำนวยความสะดวกในการค้นคว้าเพื่อจัดทำวิทยานิพนธ์นี้

ท้ายนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณบิดามารดาและพี่ๆทุกคน ที่ได้อุปการะในด้านต่างๆ ด้วยดีตลอดมา

พิเชษฐ์ เชาวักิจคำ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย